లాకులు

లాకుల దగ్గర రాబందులా మెడసాచి నిలబడి ఉన్నాడు కోటేశు. అతని చూపు దూరంగా నీళ్లల్లో నీడల్ని నిశితంగా పంచనామా చేస్తోంది. రంగుల మేళవింపులో ఏదో తేడా . . . అనుమానం లేదు. వయ్యారంగా కదుల్తూ తనవైపుకు వస్తోన్న ఎర్రటి వస్తువు - తడిచి - విశాలంగా పర్చుకున్న చీరకొంగులా ఉంది. కళ్లు చిట్లించి - సూర్యకిరణాలకు అడ్డుగా అరచేయుంచి చూశాడు. ఎర్రచీర . . .

కోటేశు బలహీనమైన శరీరం ఆశను నింపుకుని నిలబడింది. అతని డేగ కళ్లు కాంతితో మెరిశాయి. రెండు గంటల్నించీ కాచుకుని కూచున్నందుకు తన శ్రమ వృధా కాలేదు. చుట్టూ ఓసారి చూసుకున్నాడు. అపుడొకరూ అపుడొకరూ తప్ప పెద్దగా జనసంచారం లేదు. వాళ్లెవరూ అతన్ని పట్టించుకోవటం లేదు. ఓమారు యథాలాపంగా చూసినా - మాసిపోయి, చిరుగులు పట్టిన బట్టలూ - చింపిరి జుట్టూ - చప్పిదవడలూ - పీక్కుపోయిన మొహం చూసి ఎవరో బిచ్చగాడై ఉంటాడనుకుని వడివడిగా అతన్ని దాటుకొని వెళ్లిపోతున్నారు.

బిచ్చమెత్తుకోవడం నీచమా? తను చేస్తున్న పని నీచమా? అని ఆలోచించాడు. అడుక్కోవటం కన్నా ఉలుకూపలుకూ లేని శవాల్ని దోచుకోటం . . . నీచమేనేమో . . . దీన్ని దోచుకోవడం అంటారా . . . తనక్కావల్సింది ఇవ్వటానికో, లేదనటానికో శవాలు మాట్లాడవు కదా . . . తను బలవంతంగా లాక్కోవటం లేదుగా . . . తనకు తెల్సిన కొంతమంది పాతిపెట్టిన శవాల్ని తవ్వి తీసి - వాటి మీదున్న బట్టల్ని, విలువైన వస్తువుల్ని వల్చుకుని అమ్ముకుంటారు. తన పనే కొంత నయం. నీళ్లలో కొట్టుకొస్తున్న శవం లాకుల దగ్గరకు రాగానే - శవం ఒంటి మీదున్న బంగారాన్ని, వాచి, ఉంగరాల్ని ఒడుపుగా వల్చుకుని . . . సీ - ఎదవ జనమ . . .

ఊహ తెల్సినప్పటినుండీ ముదనష్టపు బతుకే తనది. ఆకలి-దరిద్రం-అవమానాలు . . . అంతా రోత . . . రొచ్చు . . . నాన్న తాగొచ్చి పశువులా అమ్మను చావగొట్టిన ప్రతిసారీ-తను పెద్దయ్యాక తాక్కూడదనుకున్నాడు. కానీ పదిహేను సంవత్సరాల వయసు రాకముందే తాగటం

అలవాటు చేసుకున్నాడు. జులాయి వెధవలా రోడ్లెమ్మట తిరగటం – లీలామహల్లో ఆడే బూతు సినిమాలు చూడటం . . . బీడీలు కాల్చటం . . .

నాన్న అనే జంతువు చనిపోయాక మొదట సంతోషపడ్డా తన కష్టాలు పెరిగాయని అర్థమైందతనికి. నాన్న ఉన్నప్పుడు ఆవారాగా తిరిగినా ఏమీ అనని అమ్మ – ఏదో ఓ పని చేసి నాలుగు డబ్బులు సంపాయించమని పోరటం మొదలుపెట్టింది.

ఉదయాన్నే అమ్మ తిట్లు తిని ఓసారిలానే లాకుల దగ్గర కూచుని ఉంటే–గేట్ల దగ్గర తేలుతోన్న స్త్రీ శవం కన్పించింది. ఆ శవం గుండెల మీద మెరుస్తోన్న మంగళ సూత్రం అతన్ని ఆకర్షించింది. మెడలో సన్నటి బంగారు గొలుసు కూడా ఉంది. కోటేశు అరనిమిషం మాత్రమే ఆలోచించాడు. తను చేయకపోతే మరెవరో చేసేస్తారాపని. ఎవ్వరూ చేయకపోతే పోలీసులే వాటిని నొక్కేస్తారు. అందుకే అమాంతం నీళ్లలోకి దూకి శవం వంటిమీది గొలుసునీ, మంగళ సూత్రాల్నీ వల్చుకున్నాడు.

వాటిని అమ్మి–వచ్చిన డబ్బులతో పూటుగా తాగేసి–శ్రీనివాస హోటల్లో చికెన్ బిర్యాని తిని యింటికెళ్ళి పడుకుంటే రాత్రంతా పీడకలలే . . . తను గొలుసు తీసేసుకునే లోపల శవం హఠాత్తుగా కళ్లు తెరిచినట్లు . . . వికృతంగా నవ్వినట్లు . . . అర్ధరాత్రి తన గుడిశె లోపలికి గాల్లో ఎగురుకుంటూ వచ్చి 'నా తాళి ఇచ్చేయరా' అని తన మెడ కొరుకుతూ అడిగినట్లూ . . .

మరోనెల వరకూ లాకుల వైపుకు వెళ్లటానికే భయపడ్డాడు. కానీ అవసరాలు . . . దయ్యాల్లా పిశాచాల్లా . . . పీక్కుతింటూ . . . శవాలే నయమనుకుని మెల్లగా అలవాటు చేసుకున్నాడు. అర్జునుడికి పక్షికన్ను మాత్రమే కన్పించినట్లు అతని పంచేంద్రియాలు శవం వంటి మీదున్న బంగారు నగల మీదే కేంద్రీకరించబడ్డాయి. భయానకంగా వుండే శవం మొహం వాడి కళ్లకు కన్పించదు. కుళ్లిన వాసన వాడి ముక్కుకు అందదు. శవాన్ని తాకినప్పుడు వాడి వళ్లు జలదరించదు. గోడకున్న మేకుకి వేలాడదీసిన నగల్ని తీసుకున్నంత యధాలాపంగా, సునాయాసంగా వల్చుకుంటాడు.

ఉబ్బిన ఎర్ర చీర దగ్గరకొస్తోంది. వాడు తయారుగా నిలబడ్డాడు. మరికొన్ని గజాలు లాకుల వైపుకు కొట్టుకొస్తే చాలు. నీళ్లలోకి దూకి–చేపల్ని వల వేసి పట్టుకున్నట్లు పట్టుకోవచ్చు. అయినా లాకుల దగ్గర ఆగిపోతుందిగా . . . అప్పుడైనా వెళ్లొచ్చు . . . అమ్మో . . . నారి గాడు . . . వాడు చుట్టూతా భయం భయంగా చూశాడు. మాంసం ముక్క కోసం కాచుక్కూచున్న గద్దలా నారిగాడు ఎక్కడైనా ఉన్నాడేమో . . .

వాడివల్ల కోటేశుకి చెడ్డ చిరాకుగా ఉంది.

దాదాపు ఎనిమిది నెలలు పోటీ లేకుండా గడచిపోయాయి. నారిగాడు వచ్చినప్పటినుండీ తన నోటికాడి కూడు లాగేసుకుంటున్నాడు. వాడు తన కంటే వయసులో పెద్దవాడు . . . తనకన్నా బలంగా ఉంటాడు . . . వాడితో దెబ్బలాటలో తను గెలవలేడు. ఇప్పటికే మూడు నాలుగు సార్లు వాడివల్ల చావు దెబ్బలు తిని ఉన్నాడు.

మరోసారి చుట్టూ చూశాడు. శవం దగ్గరగా వచ్చేవరకూ ఆగటం మంచిది కాదనుకుని నీళ్ళలోకి దూకబోతూ ఆగిపోయాడు. ఎట్నుంచి వచ్చాడో నారిగాడు శరంలా దూసుకొచ్చి నీళ్ళలోకి దూకాడు. కన్ను మూసి తెరిచేలోపల వాడు శవం వైపుకు వేగంగా ఈత కొడ్తున్నాడు.

కోటేశుని దహిస్తూ కోపం . . . వాణ్ణి చంపేయాలన్నంత కోపం . . . ఆకలిలా ఎర్రగా, భగభగ మండుతూ కోపం . . . కలియబడి కసితీరా తన్నాలనే కోరిక అతని బలహీనమైన గుండెల్లో గుబగుబలాడింది. ఈ ఒక్కసారికి అడ్డుపడకురోయ్-కావాల్నంటే మరో నెల వరకు ఈ ఛాయలకు రాను. ఆ శవాన్ని నాకొదిలెయ్-నాకోసం కాదు-నా చెల్లి కోసం - ఒక్క ఐదొందల కోసం దాని మొగుడు దాన్నొదిలేశాడు-కట్నం బాకీ తీరిస్తే అది కాపురానికెల్తుంది-అరచేయంత వెడల్పుండే దాని కళ్ళలో ఆకాశమంత దుఃఖం నేను చూడలేనొరేయ్ - ఐదొందలు చాలు - తాగడానికో, ముండల్తో తిరగడానికో కాదు - నా చెల్లి కోసం, దాని కాపురం కోసం- ఐదొందలు - శవం మీది తాలిబొట్టంత ఖరీదు నా చెల్లి జీవితం . . .

నారిగాడు వేగంగా ఈదుతున్నాడు. చేతికి చిక్కినట్టే చిక్కి చేజారిపోయిన ఎర్రచీర శవం వైపు నిరాశగా చూసిన కోటేశు కళ్ళు అకస్మాత్తుగా మెరిశాయి. మరోసారి పరిశీలనగా చూశాడు. నిజమే . . . గట్టు వెంబడి కొద్దిదూరం నడచి ఆసక్తిగా చూస్తూ నిలబడ్డాడు.

నారిగాడి చేతిలో ఎర్రచీర . . . ఉత్తచీర . . . అందులో శవం లేదు. వాడు అసహనంగా నీళ్ళలో అటూ ఇటూ వెదికాడు. చీర వూడిపోయి శవం మాత్రం లాకుల దగ్గరకు చేరుకునుంటుందని, వేగంగా వెనక్కి ఈది లాకుల సమీపంలో వెదికాడు. మూడుసార్లు లోపలికంటా మునిగి పైకి తేలాడు. చెత్తంతా వాడి నెత్తి మీద మందగా పేరుకుంది తప్ప శవం జాడ లేదు.

అప్పుడొచ్చింది కోటేశుకి నవ్వు . . . వాడి శరీరం నవ్వుతో తరంగాలు తరంగాలుగా ఎగసి పడింది. నమిలేసేలా కోపంగా చూస్తున్న నారిగాడి వైపు చూస్తూ "ఆ నగలన్నీ నీకే - నాకేం వద్దులే" అంటూ కసికసిగా నవ్వాడు. కత్తితో వాడి గుండెల్లో కసుక్కు కసుక్కున పొడుస్తున్నట్లు నవ్వాడు.

"దమ్ముంటే అక్కడే నిలబడ్రా - ఈ రోజు నా చేతిలో నీ చావు మూడింది" నారిగాడు ఒడ్డువైపుకు ఈదుకుంటూ వస్తున్నాడు.

"సరే రారా - నువ్వో నేనో తేల్చుకుందాం" వాడు గట్టుపైకి వచ్చే లోపల పారిపోవాలని నిర్ణయించుకుని అక్కడే నిలబడ్డాడు కోటేశు.

గట్టుకి సమీపంగా వచ్చిన నారిగాడు ఎదురుగా పాముని చూసి భయపడినట్లు ఓక్షణం ఆగిపోయి మరలా వెనక్కి నీళ్లలోకి దూకాడు.

కోటేశుకి అయోమయంగా ఉంది. శవం కన్పించిందా . . . మరి కళ్లలో బెదురెందుకుంది . . . వెనక్కితిరిగే లోపల మెడ దగ్గర బలమైన చేయి పడింది. పోలీసు . . . పిశాచంలా నవ్వుతూ . . . తనకు తెల్సిన పోలీసోడే . . . తనది శవాలవంటిమీద నగలు వల్చుకు తినే నీచపు బతుకైతే తనలాంటి వాళ్ల దగ్గర కమీషన్లు నొక్కేసే అతి నీచపు బతుకు పోలీసోడిది.

"ఏరా -ఏం చేస్తున్నావిక్కడ?" పోలీసు గొంతులోనే కాదు కళ్లలో కూడా గదమాయింపు.

"ఏంలేదు సారూ-వూరికే నిల్చున్నా"

"నోర్మూయ్యరా లమ్డీ కొడకా-నీ వేషాలు నాకు తెలీదనుకున్నావా? ప్రకృతి సౌందర్యం చూడ్డానికో, చల్లగాలికో నిలబడ్డావని నేననుకుంటాననా నీ వెధవైడియా . . . తోలు వొలిచేస్తానొరేయ్ . . . తియ్ బైటికి . . . ఏమేం నగలు కాజేశావో తియ్‌రా బైటికి . . . శవాల్ని దోచుకునే దొంగనాయాలా . . . తియ్‌రా" లాఠీతో కాళ్లమీద ఒక్కటిచ్చుకున్నాడు.

"నీకు దండంపెడ్తా సారూ . . . సత్యపెమాణకంగా నేను నీళ్లలోకే దిగలా . . . అదుగో . . . ఆడు చూశాడు మొదట . . . ఆడే దిగాడు. నేను నీల్లలోకి దిగుంటే తడి ఉండాలి కదా సారూ . . . చూడండి నా చొక్కా ఎంత పొడిగా ఉందో . . . " చొక్కాను ముందుకు లాగి చూపిస్తూ అన్నాడు.

"ఛీ! వెధవ కంపు . . . ఒరేయ్ . . . తెలివిగా మాట్లాడ్తున్నావనుకుంటున్నావా . . . నీ నాటకాలు నా దగ్గర సాగవు, మీరిద్దరూ తోడు దొంగలని నాకు తెల్సురొరేయ్ . . . నాకివ్వాల్సిన మామూళ్లు ఎగదొబ్బి మీరిద్దరూ పంచుకుంటున్న విషయం నాకు తెలీదనుకోకు" ఎడం చేతి పిడికిట్లో ఉన్న చొక్కాని వదలకుండానే నారిగాడి వైపు తిరిగి "ఏరా! నీకు బొట్టెట్టి పిలవాలా? బైటికొస్తావా లేక వచ్చి లాఠీతో పెళ్లి చేయమంటావా?"

వాడు భయం భయంగా ఒడ్డుకొచ్చి - బట్టల్ని వంటి మీదే పిండుకుని మెల్లమెల్లగా పోలీసోడి దగ్గరకొచ్చి నిలబడ్డాడు.

"ఏవిరా సొమ్ములు? ఏమేం కాజేశావో బైటికి తియ్"

"ఏమీ కాజేయలేదు సారూ" పులిలా ఉండే నారిగాడు పిల్లిలా మ్యావ్ అన్నాడు.

"శవం నీ అమ్మదట్రా నీకు హక్కుండటానికి? తొందరగా బైటికి తియ్. నాకవతల అర్జంట్ పనుంది. సర్కిల్‌గారింటికెళ్లాలి"

"శవం ఏమిటి సారూ? ఉంటే నీల్లలోనే ఉండాలి కదా. . . . ఉత్తచీర సారూ . . . . మా అమ్మ మీదొట్టు"

పోలీసోడు లాకుల దగ్గర తేలుతోన్న ఎర్రటి చీరవైపు నిశితంగా చూశాడు. నారిగాడి వైపు తిరిగి "ఏరా! పోలీసోణ్ణి నన్నే ప్రశ్నిస్తున్నావా? నేనడగాల్సిన ప్రశ్నరా అది . . . ఇంతకూ శవం ఏమైందో చెప్పు" అన్నాడు.

"శవంలేదు సారూ . . . . ఉత్తచీర . . . ."

ఫెడీమని లాఠీతో వాడి నడుం మీద కొట్టాడు.

"మర్డర్ కేసు కింద బొక్కలో తోసేస్తానొరేయ్....శవం ఏమైందో చెప్పు...శవం మీద నగలేమైనాయో చెప్పు" కోటేశు చొక్కాని వదిలేసి నారిగాడి చొక్కాని ఒడిసి పట్టుకున్నాడు.

అదే అదనుగా "సారూ!నేనెళ్లొచ్చా"అన్నాడు కోటేశు.

"ఎక్కడికెళ్తావురా . . . మీరిద్దరూ తోడు దొంగలు . . . మొదట నీ జేబుల్లో ఏముందో బైటికి తియ్‌రా" అంటూ అతనే చేయి పెట్టి చొక్కాజేబులో వెదికాడు. అందులో ఓ బీడీ ముక్క రెండు రూపాయి బిళ్లలు, ఒక అర్ధరూపాయి బిళ్ల వున్నాయి. ప్యాంటు జేబులో నలిగి, మాసిపోయిన ఐదు రూపాయల నోటుంది.

ఏడున్నర రూపాయల్ని తన జేబులో వేసుకుంటూ "ఇక పోరా!వీడి సంగతేందో నేను తేల్చుకుంటా" అని నారిగాడి వైపు తిరిగి "ఇప్పుడు చెప్పరా . . . శవం ఏమైంది? శవం మీది నగలేమైనాయి?" లాఠీతో నడ్డిమీద ఒకటిచ్చుకుంటూ అన్నాడు.

కోటేశు కదలకుండా అక్కడే నిలబడ్డాడు.

"ఏరా! ఇంకా నిలబడ్డావు . . . నీక్కూడా నాలుగు వడ్డించాలా?"

"సారూ . . . . ఉదయం నించి పచ్చి మంచినీల్లు తాగలా . . . . ఆకలేస్తోంది . . . . డబ్బులిప్పించండి."

"ఏం డబ్బుల్రా . . . కష్టపడి, కూలి చేసి సంపాదించిన డబ్బులా . . . దొంగ నా కొడకా . . . శవాల మీద చిల్లర నాణేలు ఏరుకున్నట్లు – ఆడ శవాల మీంచి పుస్తెలతాళ్లు, మంగళ సూత్రాలు వల్చుకుని అమ్ముకుంటే వచ్చిన పాపిష్టి డబ్బే కదరా! ఫోరా . . . నోరెత్తకుండా వెళ్లిపో"

"పాపిష్టి డబ్బే సారూ! ఆకలి కూడా పాపిష్ఠిదే సారూ! టీ తాదగానిక్కూడా డబ్బుల్లేవు. మీకు దండం పెడతా . . . నా డబ్బులు నాకిచ్చేయండి."

"ఛీ ఎదవ నాయాలా! నీలాంటోళ్లు దేశానికి పట్టిన చీడపురుగుల్రా . . . ఇదుగో . . . చావు" రెండున్నర రూపాయల చిల్లర వాడికి తిరిగిచ్చాడు.

కోటేశుకు అక్కడే ఉండి తమాషా చూడాలని సరదాగా ఉన్నా–మరలా పోలీసోడి మనసు మారి ఈ చిల్లర కూడా లాగేసుకుంటాడేమోనని భయమేసి అక్కడి నుంచి వడివడిగా నడిచాడు.

పోలీసు కనుమరుగు కాగానే నడక వేగం తగ్గింది. నీరసంగా ఉంది . . . నిస్సత్తువగా ఉంది . . . కాళ్లీడ్చుకుంటూ నడుస్తున్నాడు . . . ఓవైపు ఆకలేస్తోంది . . . మరోవైపు నాలిక సారా కోసం మారాం చేస్తోంది.

రెండున్నర రూపాయలు . . . రెండు రూపాయిబిళ్లలు . . . ఒకటి అర్ధరూపాయి బిళ్ల . . . థూ . . . కాండ్రించి వూశాడు. ఎదవ బతుకు . . . ఎదవ జనమ . . . పోలీసోడు తనను చీడపురుగన్నాడు. అవును...తనది పురుగు లాంటి బతుకే. చీడ పురుక్కాదు . . . పేడ పురుగు . . . పెంటమీద బతికే హీనమైన పురుగు . . .

కానీ తనలాంటి నీచమైన పురుగుల రక్తం తాగి బతికే ఆ పోలీసోడి బతుకో . . . లాకుల దగ్గర ఆగిపోయిన శవాల్ని కాల్చడమో పూడ్చడమో చేయాల్సి వస్తుందని–లాకులు ఎత్తించేసి–గుంటూరు పరిధిలోకి శవాన్ని నెట్టేసి – చేతులు దులుపుకోవటం . . . ఈళ్లనేం పురుగులనాలో . . .

సగం కాలిన బీడి ముక్కని తీసి, ముట్టించి, గుండెనిండా పొగ పీల్చాడు. హాయిగా అన్పించింది. ఆకాశం మబ్బుమబ్బుగా ఉంది. చల్లని గాలి వీస్తోంది. వర్షం పడేలా వుంది.

ఈ రోజు తప్పకుండా శవం దొరుకుతుందని ఆశ పడ్డాడు. ఆశించింది జరగనందుకు బాధగా ఉంది. ఇంటికెళ్తే అమ్మ శాపనార్థాలు . . . చెల్లి దీనమైన మొహం . . . వెడల్పాటి కళ్లలో విషాదం నింపుకుని 'కట్నం బాకీ తెచ్చావా' అని అడిగితే ఏం సమాధానం చెప్పగలడు?

నారిగాడి మీద పగ తీర్చుకున్నందుకు మాత్రం తెగ సంబరంగా వుంది. దెబ్బకు దెబ్బ . . . నవ్వుకు నవ్వు . . . అవమానానికి అవమానం . . .

నెలక్రితం జరిగిందా సంఘటన . . .

ఆరోజు కాలువలో కొట్టుకొస్తున్న శవాన్ని మొదట చూసింది నారిగాడే. వాడు కాలువలో దూకడానికి పరుగెత్తుతుంటే తను కాలడ్డం పెట్టి పడేశాడు. వాడు లేచి కలియబడ్డాడు. చాచి తన మోహం మీద రెండు మూడు దెబ్బలు కొట్టాడు. కళ్లుబైర్లు కమ్మాయి. ముక్కు దూలం

పగిలి రక్తం కారసాగింది. అదను చూసి వాడి పొట్టలో కాలితో బలంగా తన్నాడు. వాడు అదాటున కింద పడ్డాడు. తను కాలువ వైపుకు పరుగెత్తాడు. నారిగాడు అడ్డుకున్నాడు. పెనుగులాడుతున్నప్పుడు తను వాడి చేతిని గట్టిగా కొరికాడు. వాడు బాధతో అరుస్తూ తనని బలంగా కాలువ వైపుకు తోశాడు. తనకూ నారిగాడికీ పది అడుగుల దూరం ఉంది. తను కాలువకు దగ్గరగా ఉన్నాడు. కాలువలోకి దూకి శవం మీది మంగళసూత్రాలు, చెవికమ్మలు లాంటివి లాగేసుకొని ఆవలిగట్టుకు ఈదుకుంటూ పోతే చాలు. ఆ ఆలోచన రావడమే తరువాయి నీళ్లలోకి దూకాడు. తన వెనకే నారిగాడూ దూకాడు.

తను వేగంగా ఈదుతూ శవాన్ని సమీపించాడు. శవం మొహం లాకుల వైపుకు తిరిగుంది. మెడలో పసుపు తాడుంది. తప్పకుండా మంగళ సూత్రాలుంటాయన్న ఆశతో శవాన్ని వెల్లకిలా తిప్పాడు. అది తమ ఇళ్ల దగ్గర అడుక్కుతినే పిచ్చిదాని శవం . . .

ఎదురుపడిన ప్రతివాడినీ "నన్ను లగ్గం చేస్కుంటావా" అని అడుగుతూ ఉండేది. ఆ మధ్య ఎవరో దానికి కడుపు చేశారు. పేటలోని ఆడాళ్లు జాలిపడి "నీకు లగ్గం ఐపోయిందే వెర్రిదానా– ఇదుగో ఈ పసుపుతాడు మెళ్లో వేసుకో" అని తాడుకు పసుపు కొమ్ము కట్టి ఇచ్చారు. అది మెళ్లో వేసుకుని కన్పించిన ప్రతి వాళ్ల దగ్గరకెళ్లి "నాకు లగ్గం అయ్యింది తెలుసా? ఇదిగో పసుపుతాడు" అని చూపించేది.

ఇపుడు దాని మెళ్లో పసుపుతాడుంది. దానికి వేలాడుతూ పసుపు కొమ్ము . . .

వెనక్కి తిరిగి చూస్తే నారిగాడు పకపక నవ్వుతున్నాడు. "దానివల్లంతా బంగారమేరా . . . తీస్కోరా . . . నా కొద్దు . . . అంతా నువ్వే తీసుకో . . . " అంటూ ఒకటేనవ్వు . . .

అప్పటి కసి ఈరోజు తీరినందుకు సంతోషంగా వుంది. మందు కొట్టి జల్సా చేసుకోవాలనిపించింది. సారాయి కొట్లో అరువు పెట్టొచ్చన్న ఆలోచన రావటమే తరువాయి కాళ్లు అప్రయత్నంగా అటు వైపుకు లాక్కెళ్లాయి.

పీటమీద దిలాసాగా కూచుని చీకులు కాలుస్తోంది రాధాబాయి. నగ్నంగా నిగనిగలాడ్తున్న పిక్కలు . . . పిటపిటలాడుతున్న వళ్లు . . . కోటేశు గుటకలు మింగాడు. చీకులు అమ్ముతూనే మధ్యమధ్యలో సారాయి కొట్టుకెనకున్న తన గుడిశెలోపలికెళ్లి ఐద్రూపాయలకు వళ్లప్పగిస్తో వుంటుంది రాధాబాయి.

సారాయా రాధాబాయా అనేది తేల్చుకోలేకపోతున్నాడు. చీకుల్ని చూస్తూ ఓ నిముషం నిలబడి పోయాడు. ఏది ఎక్కువ నిషాగా ఉంటుంది? భగ్గున గొంతును మండించే మందా . . . శరీరాన్నంతా ఆవిర్లుగా మార్చేసే పొందా . . .

"సీకులు కావాలా?" రాధాబాయి మత్తుగా చూసింది. ఎన్ని పొట్లాల సారాయి తాగినా ఆ కళ్లలోని కైపు ముందు బలాదూర్ . . .

"నీ గుడిశెకు పోదాం" కోటేశు గొంతు ముద్ద ముద్దగా ఉంది. తాగకుండానే మాట తడబడింది.

"పది రూపాయలవుద్ది"

"ఐదేగా . . . నాల్రోజుల ముందు కూడా ఐదేగా ఇచ్చాను"

"రేటు పెంచాను. అన్నిటి రేట్లు పెరగలేదా . . . అక్కడ బేరం సేయకుండా నోర్మూసుకుని కొంటావుగా . . . ఇక్కడికొచ్చేసరికి బేరాలు . . . ఎల్లవయ్యా . . . ఎల్లు."

"ఐనా అంతకు అంత పెంచేస్తే ఎలా . . . నేను పాత కష్టమర్ని . . . కన్సెసన్ ఇచ్చుకో . . . "

"నాలుగేళ్లనుంచీ సారాయి తాగుతున్నావు కదా . . . ఆణ్ణడిగావా కన్సెసన్ . . . బేగి చెప్పు. పది రూపాయలకు పైసా తగ్గదు"

"సరే పద"

"మొదట డబ్బులివ్వు"

కోటేశు నీళ్లు నమిలాడు. జేబులో ఉన్న రెండున్నర రూపాయలు తీసి ఆమె చేతిలో పెట్టాడు.

"మిగతాది అరువు"

తన ఎడమ అరచేతిలో ఉన్న రెండు రూపాయి బిళ్లలవైపు – ఒక అర్ధరూపాయి బిళ్ల వైపు అసహ్యంగా చూసింది రాధాబాయి.

"థూ – ఎదవ సచ్చినోడా . . . ఈ చిల్లర నీ పాడె మీద వేసుకో. డబ్బుల్లేవుకానీ పంది దొర్లినట్లు దొర్లడానికి పిల్ల కావాల్సొచ్చిందా . . . నీ జిమ్మడిపోను" చేతిలో చిల్లర్ని విసిరి నేలకేసి కొట్టింది.

కోటేశు వాటిని ఏరుకుంటూ 'నువ్వు పిల్లవా . . . పందిలా బలిసిన ముండవు . . . అది బురదలో దొర్లినట్టే వుంటుంది నీతో పాటు గుడిశెలో కెళ్తే' అనుకున్నాడు. ఆమె నోటికి జడిసి పైకేమీ అనలేదు.

సారాయి కొట్టువాడు అరువిచ్చాడు. కోటేశు కసిగా తాగాడు . . . పోలీసోడు చీడ పురుగన్నందుకు తాగాడు . . . రాధాబాయి పంది అన్నందుకు తాగాడు . . . ఆ రోజు ఎవ్వరూ కృష్ణాలో దూకి ఆత్మహత్య చేసుకోనందుకు తాగాడు . . . అమ్మ గుర్తొచ్చి తాగాడు . . . 'కట్నం డబ్బులు తెచ్చిస్తే వెల్లి నా పెనిమిటితో కాపురం చేస్కుంటానన్నా'

అంటూ తన వెడల్పాటి కళ్లతో . . . ఆ కళ్లనిండా కాల్వలౌతున్న కన్నీటితో వేడుకునే చెల్లెలు గుర్తొచ్చి తాగాడు.

*****

ఎప్పటికి మల్లే అమ్మ తిట్లతో వాడికి మెలకువొచ్చింది.

"రాత్రుల్లు పూటుగా తాగొచ్చి తొంగోటం తప్ప ఇంటి ఇసయాలు పట్టించుకోటం ఏమైనా ఉందా . . . పెల్లయిన నెలకే కట్నం బాకీ ఐదొందలివ్వలేదని పిల్లని తెచ్చి వదిలేసెల్లి మూణ్ణెల్లు దాటిపోయింది. పిల్ల ఏడ్వని రోజు లేదు. నేను నాలుగిల్లలో చాకిరీ చేయబట్టే దాని కడుపుకింత కూడైనా పెట్టగలుగుతున్నాను. ఇదిగో అదిగో అనటం తప్ప సెల్లెల్ని అత్తారింటికి పంపాలన్న ఇంగితం లేకుండా పోయింది ఎదవ సచ్చినోడికి. బారెడు పొద్దెక్కే వరకూ పడుకోటం తప్ప పనాపాటా . . ."

కోటేశు కాలువ గట్టుకి వెళ్లబోతూ తిట్ల దండకం ఆపని అమ్మవైపు చూసి "ఈరోజెట్లయినా డబ్బులు తెస్తానులేవే-నువ్వు తిట్టడం ఆపు" అన్నాడు.

"మూణ్ణెల్ల నుంచీ ఇదేమాట. నెల్లోపలే కట్నం బాకీ తీరుస్తామని ఒప్పుకుని తీర్చకపోటం మన తప్పు. ఆల్ల తప్పు లేదు. అసలు తప్పంతా నాది. నీలాంటి చాతకాని కొడుకుని కన్నానే అదీ తప్పు. దాన్ని మరలా కాపురానికి పంపేదేమైనా ఉందా . . . లేకపోతే మొగుడుండీ ముండమోసిన దాన్లా యింట్లో కూకోబెట్టావా?"

గుడిశె లోపల . . . దిగులంతా కుప్పగా పోసినట్లు కూచుని ఉన్న చెల్లెలి వైపు చూశాడు. అదే సమయంలో ఆమె తలయెత్తి అతని వైపు చూసింది. ఆమె పెద్ద పెద్ద కళ్లనిండా గుండ్రటి నీటి చుక్కలు . . . ఆ చూపులో 'నీవల్ల కాదులే' అన్న చులకన భావం . . . నిజంగా అలానే చూసిందా . . . తను భ్రమపడ్డాడా . . . అమ్మ చూపులోని అసహ్యం తనకు తెలుసు . . . అందులో అనుమానం లేదు . . . కానీ చెల్లి చూపులో ఏంటదీ . . . అదీ అసహ్యమేనా . . .

తను తాగుతాడని తెల్సు . . . ముండల్తో తిరుగుతాడని తెల్సు . . . కానీ శవాల మీద పడి బతుకుతున్నాడని తెలీదు. తెలిస్తే అమ్మా, చెల్లి ఏమంటారో? ఇంకా అసహ్యంగా చూస్తారా...పురుగుని చూసినట్టు . . . పేడ పురుగు . . . విదిలించుకుంటారా . . . పందిని విదిలించినట్టు . . .

లాకుల దగ్గరకు చేరుకున్నాడు. కృష్ణలో వారానికి ఒకరిద్దరైనా పడి ప్రాణాలు తీసుకుంటుంటారు. అదేంటో మరి వారం నుంచీ ఒక్క శవమూ దొరకలేదు. ఈ రోజైనా

తప్పకుండా దొరుకుతుందన్న ఆశ . . . ఆ శవం మీద కాసు బంగారమైనా దొరకుతుందన్న ఆశ . . . దొంగ సొత్తు కొనే అంగట్లో అమ్మితే ఐదొందలైనా ఇస్తాడన్న ఆశ . . .

మొగుడు కొట్టాడనో, అమ్మ తిట్టిందనో, మార్కులు రాలేదనో, పరీక్ష తప్పామనో, ప్రేమ విఫలమైందనో . . . ఇలాంటి సవాలక్ష కారణాల్తో ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటుంటారు. బంగారం వంటి మీద ఉండగానే బతుకు చాలిస్తారు వీళ్లు. హత్య కావింపబడ్డ శవాలైతే ప్రయోజనం ఉండదు-వంటి మీది విలువైన అభరణాలు వొల్చుకున్నాకే కాలువలోకి తోసేస్తారు.

కోటేశు ఆలోచనల్ని ఆపి రాబందులా కళ్లు చిట్లించి – అద్దంలా మెరుస్తోన్న నీటి ఉపరితలాన్ని చూశాడు. వెండి పోగుల్లా నీటి పాయలు కదుల్తున్నాయి.

గోతి కాడ కాచుక్కూచునే నక్కలా . . . శవం కోసం రెండు గంటల్నించీ ఎదురు చూపు . . . నీళ్లలో వచ్చిన రంగుల కదలికల్లో మార్పుని అతను పసిగట్టాడు. నీటి పైన ఏదో తేలుతోంది. మనిషంత పొడవైన నల్లటి నీడ . . . వాడి కళ్లు ఆశగా మెరిశాయి. అది శవమే . . . ఆడదాని శవంలానే అన్పిస్తోంది. మగవాడి శవమైతే గిట్టుబాటు కాదు. ఆడ శవమైతే చెవుల్లో కమ్మలు, ముక్కులో బేసర్లు, బంగారు గాజులు, గొలుసులు ఏవైనా ఉండే అవకాశం ఉంది. ఇవేవీ లేకున్నా మంగళసూత్రాలు తప్పకుండా ఉంటాయి.

మొగుడి దుర్మార్గాల కారణంగా చనిపోయే ఆడాళ్లు కూడా, మిగతా నగలన్నీ తీసేసి యింట్లో వదిలేసి వచ్చినా మంగళసూత్రం మాత్రం తీయరన్న విషయం అతనికి అనుభవం వల్ల తెల్సింది.

తనక్కావాల్సింది ఐదొందలు . . . చాలు . . . తన చెల్లి బతుకు బాగు పడ్తుంది. అది కాపురానికెల్లేటప్పుడు తనవైపు అభిమానంగా చూస్తుందా . . . చూస్తుంది . . . తన పెద్దపెద్ద కళ్లలో వెలుగంతా నింపుకుని చూస్తుంది. తను ఇంటినుంచి బయల్దేరినపుడు ఆ చూపులో ఏముంది? అసహ్యమా – ఆవేదనా – అసహాయతా – బాధా . . . ఐదొందలు చాలు . . . నేనే పురుగులా . . . పందిలా ఐదొందలు ఏరుకుంటాను . . . కుళ్లిన శవమైనా, కుక్కలు పీక్కుతిన్న ముఖమైనా నాకు అసహ్యం వేయదు. మెడలో పిసరంత బంగారం ఉంటే చాలు. ఆ మొహాన్ని ఆప్యాయంగా తడుముతాను.

తన చెల్లెలి జీవితం ఖరీదు ఐదొందలు . . . దాని కాపురం ఖరీదు ఐదొందలు . . . అరచేయంత వెడల్పుండే ఆమె కళ్లలోని వెలుగు ఖరీదు ఐదొందలు . . .

శవం దగ్గరకంటా వచ్చింది. ముదురు నీలంరంగు చీర . . . శవం బోర్లా పడి ఉంది. జుట్టంతా విడిపోయి వెంట్రుకలు విశాలంగా పర్చుకుని ఉన్నాయి.

లగెత్తుకుంటూ వెళ్లి నీళ్లలోకి దూకాలన్న ఆలోచన . . . లేకపోతే మరెవరో పోటీగా వస్తారన్న భయం . . . నారిగాడు ఏ మూల నుంచైనా వస్తాడా . . . ఎక్కడైనా నక్కి ఉన్నాడా . . . తన మీద కలబడి . . . కొట్టి . . . శవంమీది బంగారం లాక్కుంటాడా . . .

కోటేశు అటూ ఇటూ పరిశీలనగా చూశాడు. నారిగాడి జాడలేదు. పోలీసోళ్లు వదిలి ఉండరు. వదిలినా కుళ్ళబొడిచి వదిలేసి ఉంటారు. వంటి నొప్పుల్తో మంచంలో మూల్గుతూ పడి ఉంటాడు. ఆ ఆలోచనకే చాలా సంతోషమనిపించింది.

శవం లాకుల దగ్గరకెళ్లి ఆగిపోయింది.

ఈ శవం నాదే . . . ఎంగిలిస్తరాకు కోసం కాట్లాడుకునే కుక్కలా నారిగాడితో పోటీ పడక్కరలేదు. శవం మీది బంగారం నాదే. అది అమ్మగా వచ్చే డబ్బంతా నాదే. అందులో ఐదొందలు చెల్లివి. మిగిల్తే సారా కొట్టు బాకీ చెల్లించాలి. రాధాబాయి గీర దిగే వరకూ గుడిసెలోంచి బైటికి రాకూడదు. ఎంత పొగరు ముండకి . . . చిల్లర డబ్బుల్ని మొహం మీద విసిరి కొడ్తుందా . . . బిచ్చగాడు ఏరుకున్నట్టు ఏరుకోవాలా? పది రూపాయల నోట్లు పది దాని మొహం మీద విసిరేయాలి. అప్పటిగ్గాని తన కసి చల్లారదు.

కోటేశు నింపాదిగా నడచి నీళ్లలోకి దిగాడు. నీళ్లు చల్లగా ఉన్నాయి. మండుతున్న తన మనసు చల్లబడాలంటే తనకు డబ్బులుండాలి . . . అందుకు లాకుల దగ్గర బోర్లా పడుకుని లాకుల్ని కౌగిలించుకుంటున్న శవం వంటి మీద వీసమంతైనా బంగారం ఉండాలి.

మెల్లగా ఈదుకుంటూ శవాన్ని చేరుకున్నాడు. మెడలో పసుపుతాడు కన్పిస్తోంది. అంటే పెళ్లైన ఆడదే . . . తప్పకుండా మంగళ సూత్రాలుండి ఉంటాయి. శవాన్ని రెండు చేతుల్తో పట్టుకుని వెల్లకిలా తిప్పాడు.

తన చెల్లి మొహం . . . ప్రశాంతంగా ఉంది. వెడల్పాటి కళ్లు మౌనంగా - మూసుకున్న కిటికీ రెక్కల్లా ఉన్నాయి.

(ఆంధ్రజ్యోతి, ఆదివారం 19 జనవరి 2003; 2002-03 ఉత్తమ కథగా డి.వి.కె. మెమోరియల్ ట్రస్ట్ వారి గోల్డ్‌మెడల్ పొందిన కథ)